

BRANDWEER

Brandveiligheidsvoorschriften evenementen

Inhoudsopgave:

1.	Algemene brandveiligheidseisen	blz. 2
2.	Voorschriften bak- en braadopstellingen	blz. 3/4/5
3.	Voorschriften elektrische installaties	blz. 6
4.	Voorschriften (mobiele) ruimteverwarmingstoestellen	blz. 7
5.	Voorschriften versiering en aankleding	blz. 8
6.	Voorschriften opstellingsplan	blz. 9
7.	Voorschriften vullen van heliumballonnen	blz. 10
8.	Voorschriften voor hete luchtballonnen en / of helikopters	blz. 11/12/13
9.	Voorschriften kermis	blz. 14
10.	Voorschriften braderieën / weekmarkten	blz. 15
11.	Voorschriften tenten	blz. 16/17/18
12.	Specifieke voorschriften beurzen / sporthallen	blz. 19
13.	Voorschriften grootschalige evenementen in gebouwen	blz. 20

BRANDWEER

1. Algemene brandveiligheidseisen

Afhankelijk van de aard en de omvang van het evenement moeten ten behoeve van de hulpverlenende diensten, naast de reguliere toegang, één of meerdere toe- of (nood)uitgangen tot het terrein aanwezig zijn. Dit ter beoordeling en goedkeuring van het bevoegd gezag.

Brandkranen en andere bluswaterwinplaatsen moeten worden vrijgehouden voor blusvoertuigen en wel zodanig dat er onbelemmerd gebruik van kan worden gemaakt.

De opstelling van alle tijdelijke inrichtingen op het terrein dient zodanig te zijn dat alle inrichtingen tot op tenminste 40 meter door de hulpverlenende diensten en hulpverleningsvoertuigen onbelemmerd te benaderen zijn.

Indien het terrein (tijdelijk) is afgesloten dient de (brandweer)ingang duidelijk aangegeven te zijn en het toegangshek gemakkelijk door de brandweer, dan wel door een (eventuele) bewaking, te openen te zijn,

Indien de toegang van een (tijdelijk) bouwwerk/tent meer dan 40 meter is verwijderd van een openbare weg, moet een verbindingsweg tussen die toegang en het openbare wegennet aanwezig zijn. Deze verbindingsweg moet, tenzij de aard, de ligging en het gebruik van het bouwwerk/de inrichting dat niet vereisen, geschikt zijn voor de hulpdiensten en

- een breedte hebben van tenminste 3,5 meter en over een breedte van tenminste 3,25 meter zijn verhard of over eventueel 3 meter zijn verhard als langs beide kanten van de rijbaan sprake is van een obstakelvrije ruimte van 0,40 meter breed;
- een vrije hoogte boven de kruin van de weg hebben van tenminste 4,20 meter;
- zijn verhard op een wijze die geschikt is voor motorvoertuigen met een massa van tenminste 14.600 kg en op doeltreffende wijze afwateren.

Een geschikte opstelplaats voor een brandweervoertuig moet zijn verhard op een wijze die geschikt is voor motorvoertuigen met een asbelasting van 10 ton (100kN) en een totaalgewicht van 15 ton.

Kabels welke op de grond liggen moeten op deugdelijke wijze worden aangebracht zodat niet over de kabels kan worden gestruikeld. Daarnaast moeten de kabels zodanig worden beschermd dat zij op generlei wijze kunnen worden beschadigd.

Elektrische installaties, verlichtingstoestellen, verwarmingstoestellen en bak- en braadinstallaties dienen zodanig opgesteld en gebruikt te worden dat daardoor geen brand- en/ of explosiegevaar ontstaat.

Automobielen, trekkers, aanhangwagens, aggregaten, containers e.d. mogen op het terrein van de inrichting uitsluitend zijn opgesteld op een plaats die op een door de brandweer geaccordeerde opstellingstekening is aangegeven.

BRANDWEER

2. Voorschriften bak- en braadopstellingen

Gasinstallaties

Een cilinder (drukhouders) moet zijn voorzien van een erkend geldig keurmerk en mag slechts 10 jaar oud zijn. Maximaal 115 liter waterinhoud gas mag op het verkooppunt aanwezig zijn.

Gasslangen voor butaan- en propaangas moeten voldoen aan het bepaalde in:

- NEN-EN 1763-1:2001 -Deel 1: Eisen voor buizen en slangen van rubber en kunststof: (*Buizen, slangen en assemblages van rubber en kunststof voor gebruik met commerciële propaan en butaan, alsmede hun mengsels in de dampfase*);
- NEN-EN 1763-2 - Deel 2: Eisen voor aansluitingen, koppelingen en assemblages (*Flexibele slangen, buizen en assemblages voor gebruik met propaan en butaan in de dampfase*) klasse 2 of 3 voor de lage drukzijde (werkdruk) en klasse 3 en 4 voor de hoge drukzijde.

Tussen gasfles en verbruikstoestel moet de verbinding bestaan uit een metalen leiding of uit een goedgekeurde GIVEG-slang van maximaal 1 meter lengte.

De slangen van een gasfles (naar een verbruikstoestel) moeten in goede staat van onderhoud verkeren, mogen niet uitgedroogd zijn of andere beschadigingen vertonen en niet ouder zijn dan 2 jaar.

Een gasfles moet zijn voorzien van een door het Lloyd's Register - Stoomwezen erkend geldig keurmerk.

De gasdrukregelaar van een gasfles moet van een door het Lloyd's Register – Stoomwezen goedgekeurd type zijn en niet ouder zijn dan 5 jaar.

Gasflessen, afsluiters en veiligheidstoestellen mogen uitsluitend door hiertoe aangewezen en deskundig personeel of door de leverancier worden gerepareerd of veranderd.

Flessen en tanks mogen slechts tot 80% worden gevuld. Een lege fles moet altijd met gesloten afsluiter worden bewaard.

Afsluiters moeten tegen omvallen zijn beschermd. Indien de bescherming bestaat uit een afneembare kop, moet deze bij niet aangesloten flessen zijn afgeschroefd.

De ruimte waarin de gasfles(sen) staan:

- moet op de buitenlucht zijn geventileerd door middel van tenminste twee, zover mogelijk uit elkaar liggende, niet afsluitbare ventilatie openingen nabij of in de vloer;
- moet gasdicht zijn gescheiden van de gebruiksruimte;
- mag slechts van buitenaf door middel van een deur of luik bereikbaar zijn.

Een gasflessenopslag moet voldoen aan de eisen zoals omschreven in deel 15 van de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS 15). Met name is van toepassing Hoofdstuk 6 van deze PGS 15.

BRANDWEER

Gasflessen of de gasflessenopslag mogen in een omtrek van 3 meter niet worden geplaatst nabij rioolputten, gemeten vanuit het hart van de rioolput.

Voor de opstelling van bakkramen, niet zijnde mobiele bakwagens, gelden de volgende eisen:

Een frituurtoestel is thermisch zodanig beveiligd dat de temperatuur van het bakmedium niet boven 200°C kan oplopen.

Binnen handbereik van het baktoestel is voor iedere bak een passend deksel of een blusdeken aanwezig waarmee de bakken ingeval van brand kunnen worden afgedekt.

Het draagvlak onder de bak- en braadtoestellen moet tenminste 0,1 meter buiten de toestellen onbrandbaar zijn (NEN 6065 klasse 2), dan wel zijn bekleed met een onbrandbaar en slecht warmtegeleidend materiaal. De wanden in de nabijheid waarvan toestellen zijn geplaatst, moeten 0,30 meter buiten het toestel op dezelfde wijze zijn bekleed.

Voor de opstelling van bakkramen ten opzichte van de omliggende bebouwing gelden de volgende opstellingseisen:

- Kook- en bakactiviteiten zijn voor geheel blinde gevels van omliggende bebouwing toegestaan.
- Kook- en bakactiviteiten zijn voor gevels met ramen van omliggende bebouwing slechts toegestaan bij, zowel naar links als naar rechts toe, een minimale afstand van **2 meter** loodrecht gemeten vanuit het meest uitstekende gedeelte van deze gevels. Bij brandgevaarlijke of monumentale bebouwing moeten deze afstanden, loodrecht gemeten vanuit het meest uitstekende gedeelte, **5 meter** zijn.
- Een bakkraam in de omgeving van brandgevaarlijke materialen is niet toegestaan, mits er zodanige maatregelen worden getroffen, bijvoorbeeld door het verplaatsen van de kraam of het aanbrengen van een isolerende laag, dat de brandbare materialen niet hun eigen ontbrandingstemperatuur kunnen bereiken.

Voor de opstelling van bakwagens gelden de volgende eisen:

De LPG-systemen ten behoeve van kook- en verwarmingsdoeleinden in bak- en frituurvoertuigen dienen te voldoen aan het gestelde in NPR 2577:2006 (*Mobiele verwarmings-systemen – Eisen voor de installatie van LPG-systemen voor gebruik in vrijetijdsvoertuigen, caravans, bakwagens en andere voertuigen*).

Waar de richtlijn NPR 2577:2006 conflicteert met de norm NEN-EN 1949:2002 (*Eisen voor de installatie van LPG-systemen voor huishoudelijk gebruik in vrijetijdsvoertuigen en andere wegvoertuigen*) geldt de norm.

Voor de opstelling van mobiele bakwagens ten opzichte van de omliggende bebouwing gelden de volgende opstellingseisen:

- Frituren in oliën en vetten in bakwagens is voor geheel blinde gevels van de omliggende bebouwing toegestaan.
- Frituren in oliën en vetten in bakwagens is voor gevels met ramen van omliggende bebouwing slechts toegestaan bij, zowel naar links als naar rechts toe, een minimale afstand van **5 meter** loodrecht gemeten vanuit het meest uitstekende gedeelte uit deze

BRANDWEER

- gevels. Bij brandgevaarlijke of monumentale bebouwing moeten deze afstanden **10 meter** zijn, loodrecht gemeten vanuit het meest uitstekende gedeelte.
- Frituren in oliën en vetten in bakwagens naast of tussen andere kramen/wagens is slechts toegestaan bij een onderlinge minimale afstand van **2 meter**, loodrecht gemeten vanuit het meest uitstekende gedeelte.
  - Kook- en bakactiviteiten, uitgezonderd het frituren in oliën en vetten in bakwagens, zijn voor geheel blinde gevels van de omliggende bebouwing toegestaan.
  - Kook- en bakactiviteiten, uitgezonderd het frituren in oliën en vetten, in bakwagens, zijn voor gevels met ramen van omliggende bebouwing slechts toegestaan bij, zowel naar links als naar rechts toe, een minimale afstand van **5 meter** loodrecht gemeten vanuit het meest uitstekende gedeelte uit deze gevels.
  - Positionering van bakwagens moet zoveel mogelijk aan de buitenzijde van het marktterrein of aan het einde van paden plaatsvinden.

Bij toestellen en installaties die dat behoeven dient een adequate rookgasafvoer gerealiseerd te zijn. De bij het bakken, braden en frituren vrijkomende dampen moeten via een onbrandbaar, hittebestendig en gasdicht rookafvoerkanaal, waarin een verwisselbaar of reinigbaar vetvangend filter is geplaatst, worden weggeleid (tenzij het om een elektrische frituurpan van maximaal 4 liter gaat dan wel een kookketel met een inhoud van niet meer dan 25 liter).

Bij gebruik van gas als brandstof is uitsluitend aardgas, propaangas, butaangas of gasolie toegestaan, LPG is **NIET** toegestaan.

In de onmiddellijke nabijheid van een bak-, braad- of frituurtoestel moet een goed passend deksel, een blusdeken en een geschikt blusmiddel aanwezig zijn om het toestel in geval van brand te kunnen afdekken/bestrijden.

BRANDWEER

3. Voorschriften elektrische installaties

Het is verboden een verlichtingsinstallatie of een verlichtingstoestel te gebruiken als het gebruik van de installatie of het toestel door de eigenschappen ervan gevaar oplevert voor het ontstaan van brand.

Het is verboden een verlichtingsinstallatie of een verlichtingstoestel op zodanige wijze te gebruiken dat het gebruik, door de wijze waarop de installatie of het toestel is opgesteld of aangebracht, gevaar oplevert voor het ontstaan van brand.

Indien een ruimte de mogelijkheid met zich meebrengt deze tijdens de aanwezigheid van personen te verduisteren, moet, indien er meer dan vijftig personen gelijktijdig in die ruimte verblijven, elektrische verlichting van zodanige sterkte aanwezig zijn dat een redelijke oriëntering mogelijk is.

Alle voorzieningen ten behoeve van het elektra moeten tenminste voldoen aan het gestelde in het normblad NEN 1010 (*Veiligheidsbepalingen voor laagspanningsinstallaties*).

Het gebruik van andere verlichting dan elektrische verlichting binnen een besloten ruimte is verboden.

Bij gebruik van verlengsnoeren dienen deze geheel afgerold te zijn.

De opstelling van een (nood)stroomaggregaat dient op minimale afstand van 5 meter, loodrecht gemeten vanuit het meest uitstekende gedeelte, buiten de tijdelijke inrichting te geschieden.

Kabels welke op de grond liggen moeten op deugdelijke wijze worden aangebracht zodat niet over de kabels kan worden gestruikeld. Daarnaast moeten de kabels zodanig worden beschermd dat zij op generlei wijze kunnen worden beschadigd.

BRANDWEER

4. Voorschriften (mobiele) ruimteverwarmingstoestellen

Het is verboden een ruimteverwarmingstoestel op zodanige wijze te gebruiken dat het gebruik, door de wijze waarop het toestel is opgesteld of aangebracht, gevaar oplevert.

Ruimteverwarming toestellen moeten overeenkomstig de voorschriften van de fabrikant worden opgesteld, bevestigd en gebruikt.

De vloer rondom het mobiele ruimteverwarmingstoestel moet tot tenminste 2 meter, gemeten vanuit het toestel, worden vrijgehouden.

Vrijkomende rookgassen moeten worden afgevoerd door een uitsluitend voor dit doel bestemde leiding van doelmatig en onbrandbaar materiaal. Buiten de inrichting mogen de afgevoerde rookgassen geen hinder veroorzaken.

Een ruimteverwarming toestel moet zodanig zijn afgesteld dat een optimale verbranding plaatsvindt. Binnen een inrichting mogen bedrijfsmatig geen andere brandstoffen worden verstoofd of verbrand dan aardgas, propaangas, butaangas of gasolie.

Gasheaters

Elektrische terras verwarmers

Hete lucht kanonnen

Een gasheater is niet geschikt voor opstelling in een tent als hierop geen afvoer voor de rookgassen is toegepast is. Een gasheater mag alleen worden toegepast onder overkappingen zonder zijwanden (met voldoende natuurlijke ventilatie), die voldoen aan brandklasse klasse 2 volgens NEN 6088.

BRANDWEER

5. Voorschriften versiering en aankleding

Bekleding, stoffering en versiering voldoen tenminste aan de eisen ten aanzien van de brand- en rookklassen zoals gesteld in afdeling 2.9 van het Bouwbesluit 2012 die op die locatie gelden voor constructieonderdelen en artikel 7.4 en 7.5 van het Bouwbesluit 2012. Dit dient aangetoond te zijn door middel van een certificaat of een product-omschrijving.

De toegepaste aankleding in een besloten ruimte mag geen brandgevaar opleveren. Dit gevaar is niet aanwezig indien de aankleding:

- a. een ondergeschikte bijdrage aan het brandgevaar levert;
- b. onbrandbaar is als bepaald in NEN 6064;
- c. voldoet aan brandklasse A1 als bedoeld in NEN-EN 13501-1;
- d. voldoet aan de eisen voor constructieonderdelen als bedoeld in afdeling 2.9;
- e. een navlamduur heeft van ten hoogste 15 seconden en een nagloeiduur van ten hoogste 60 seconden.

Bij de versiering vindt in geval van brand geen druppelvorming plaats.

Stoffering en versiering worden vrijgehouden van spots en andere warm wordende apparatuur. De temperatuur ter plaatse van de versiering is niet hoger dan 90° C.

(Plafond)versiering moet zó zijn aangebracht, dat zij buiten bereik van het publiek hangt. Dit wordt bereikt door de versiering op tenminste 2,50 m hoogte aan te brengen.

Met brandbaar gas gevulde ballonnen mogen niet binnen een bouwwerk of tijdelijke inrichting aanwezig c.q. opgeslagen zijn.

Inrichtingselementen of onderdelen moeten voldoende brandveilig zijn. Dit is het geval wanneer dat element of onderdeel:

- a. onbrandbaar is conform NEN 6064: 1991 inclusief wijzigingsblad A2: 2001;
- b. voldoet aan brandklasse A1 als bedoeld in NEN-EN 13501-1;
- c. een dikte heeft van tenminste 3,5 mm en voldoet aan brandklasse D als bedoeld in NEN-EN 13501-1;
- d. een dikte heeft van tenminste 3,5 mm, en voldoet aan klasse 4 conform NEN 6065: 1991 inclusief wijzigingsblad A2: 2001;
- e. een dikte heeft van minder dan 3,5 mm en over de volle oppervlakte is verlijmd met een onderdeel als bedoeld onder c en d.

BRANDWEER

6. Voorschriften opstellingsplan

Bij in rijen opgestelde zitplaatsen moet tussen de rijen een vrije ruimte aanwezig zijn van tenminste 0,40 meter, gemeten tussen de loodlijnen van de elkaar dichtst naderende gedeelten van de rijen. Indien in een rij tussen zitplaatsen tafeltjes zijn geplaatst moet de genoemde vrije ruimte ter plaatse van de tafeltjes doorlopen.

Indien in een ruimte meer dan 100 stoelen aanwezig zijn en er sprake is van meer dan 4 stoelen in een rij en meer dan 4 rijen, moeten deze zo gekoppeld zijn dan wel aan de vloer bevestigd, dat deze ten gevolge van gedrang niet kunnen verschuiven of omvallen.

Een rij zitplaatsen die slechts aan één einde op een gangpad of uitgang uitkomt, mag niet meer dan 8 zitplaatsen bevatten.

Een rij zitplaatsen die aan beide einden op een gangpad of een uitgang uitkomt, mag ten hoogste bevatten:

- 16 zitplaatsen, indien de vrije ruimte tussen de rijen kleiner is dan 0,45 meter;
- 32 zitplaatsen, indien de vrije ruimte tussen de rijen groter is dan 0,45 meter en er bovendien aan beide einden van de rijen een gangpad of uitgang met een breedte van tenminste 0,60 meter, aanwezig is.
- 50 zitplaatsen, indien de vrije ruimte tussen de rijen groter is dan 0,45 meter en er bovendien aan beide einden van de rijen een gangpad of uitgang met een breedte van tenminste 1,10 meter, aanwezig is.

De inrichting van een ruimte mag tot een hoogte van 2,5 meter, met inbegrip van door personen bezette stoelen, slechts zodanige oppervlakten -gemeten in loodrechte projectie op de vloer- in beslag nemen, dat tenminste:

- 0,25 m² vloeroppervlakte beschikbaar blijft voor iedere persoon waarvoor geen zitplaats aanwezig is;
- 0,30 m² vloeroppervlakte beschikbaar blijft voor iedere persoon waarvoor een zitplaats aanwezig is die zodanig is of is aangebracht dat deze ten gevolge van gedrang niet kan verschuiven of omvallen;
- 0,50 m² vloeroppervlakte beschikbaar blijft voor iedere persoon waarvoor een zitplaats aanwezig is zonder dat maatregelen zijn of worden getroffen om verschuiven of omvallen als gevolg van gedrang te voorkomen.

In een ruimte waarin personen verblijven en de vrije vloeroppervlakte minder dan 0,5 m² per persoon bedraagt, moeten onderdelen van de inrichting zodanig zijn aangebracht dat zij ten gevolge van gedrang niet kunnen verschuiven of omvallen.

De bouwconstructie van een tribune moet bestand zijn tegen de daarop werkende krachten. De constructieve veiligheid van de tribune valt onder toezicht van de afdeling Bouw- en Woningtoezicht.

BRANDWEER

7. Voorschriften vullen van heliumballonnen

Toestemming voor het vullen van ballonnen met een inert gas kan worden gegeven mits aan de volgende voorschriften wordt voldaan:

De ballonnen mogen alleen worden gevuld met helium.

Het vullen van de ballonnen mag niet in een gebouw plaatsvinden.

Gevulde ballonnen mogen uitsluitend buiten worden opgeslagen.

Na het vullen van de ballonnen moeten de daarvoor gebruikte cilinders worden afgevoerd.

Een cilinder (drukhouder) moet zijn voorzien van een erkend geldig keurmerk en mag slechts 10 jaar oud zijn.

Zowel afsluiter als reduceerventiel van een cilinder (drukhouder) moeten van een goedgekeurd type zijn en mogen slechts 5 jaar oud zijn.

Op niet in gebruik zijnde cilinders moet de beschermkop aanwezig zijn.

De met helium gevulde cilinders moeten tegen opwarming door zonnestraling en tegen omvallen zijn beschermd.

BRANDWEER

8. Voorschriften voor hete luchtballonnen en/of helikopters

Eisen aan (tijdelijke) luchthavens volgens de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen.

8.1 Algemene aanleg-, inrichtings-, uitrustings- en gebruiksvoorschriften vrije ballonnen (Hete luchtballonnen)

Een luchthaven moet zodanig gelegen zijn dat:

- a. in de onmiddellijke omgeving van de luchthaven voldoende geschikte gronden aanwezig zijn voor het uitvoeren van een nood- of voorzorgslanding;
- b. de luchthaven bereikbaar is voor voertuigen van hulpdiensten.

Indien het oppervlak van een start- of landingsplaats van een luchthaven bestaat uit een gewas dan mag de hoogte van het gewas geen belemmering zijn voor het starten en landen.

Een openbare weg of spoorweg in de nabijheid van een luchthaven moet worden gezien als een obstakel van 5 respectievelijk 5,5 meter boven die weg of spoorweg.

Een terrein voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik is niet gelegen:

- a. in een gebied waar het uitoefenen van het burgerluchtverkeer tijdelijk of blijvend is verboden op grond van artikel 5.10, eerste lid, van de Wet luchtvaart;
- b. binnen een op grond van artikel 45, tweede lid, onderdeel c, van het Luchtverkeersreglement aangewezen openbaar oefengebied voor nood- of voorzorgslandingen van burgerluchtvaartuigen;
- c. binnen een laagvlieg gebied of onder of binnen een afstand van 3 zeemijlen van een laagvliegroute als bedoeld in de artikelen 4 en 5 van de Regeling VFR-nachtvluchten en minimum vlieghoogten voor militaire luchtvaartuigen, tenzij het gebruik zich beperkt tot vrijdagen na 17.00 uur plaatselijke tijd, zaterdag, zondagen of nationale feestdagen.

Het innemen van brandstof door een luchtvaartuig vindt plaats met uitgeschakelde motor en met stilstaande propeller of rotorbladen;

De houder van de ontheffing draagt er zorg voor dat het gebruik is afgestemd op de beschikbare landings- en parkeercapaciteit op de luchthaven.

Een luchthaven die gebruikt wordt door een vrije ballon en het gebruik hiervan voldoen, onverminderd het hiervoor bepaalde, aan de volgende eisen:

- a. de luchthaven is zodanig gelegen dat in de richting van de opstijging eventuele obstakels met een hoogteverschil van ten minste 15 meter overvaren kunnen worden;
- b. de startplaats is tijdens de opbouw van de ballon en tijdens de start van de ballon zodanig vrij gehouden, dat toeschouwers niet in gevaar worden gebracht;
- c. personen die werkzaamheden hebben te verrichten zijn als zodanig duidelijk herkenbaar;

d. ingeval van een opstijging met een vulling bestaande uit brandbaar gas wordt op de

BRANDWEER

- startplaats niet gerookt en zijn daar geen vuurverwekkende voorwerpen of middelen aanwezig;
- e. een opstijging van een vrije ballon die door middel van een kabel tijdelijk is bevestigd aan het aardoppervlak wordt alleen gevoerd bij windsnelheden van minder dan 3 meter/seconden, de vrije ballon mag daarbij niet hoger stijgen dan 50 meter boven het aardoppervlak.

8.2 Algemene aanleg-, inrichtings-, uitrustings- en gebruiksvoorschriften helikopters.

Een luchthaven moet zodanig gelegen zijn dat:

- a. het landen en opstijgen kan geschieden zonder dat daarbij behoeft te worden gevlogen boven gebieden met aaneengesloten woonbebouwing of kunstwerken, met inbegrip van industrie- en havengebieden;
- b. in de onmiddellijke omgeving van de luchthaven voldoende geschikte gronden aanwezig zijn voor het uitvoeren van een nood- of voorzorgslanding;
- c. de luchthaven moet tot op een afstand van 40 meter te bereiken zijn met een brandweervoertuig en er moet voldoende bluswater aanwezig zijn.

De baan van een luchthaven moet vlak zijn en van een dusdanige samenstelling dat het de massa van het luchtvaartuig kan dragen.

Indien het oppervlak van een start- of landingsplaats van een luchthaven bestaat uit een gewas dan mag de hoogte van het gewas geen belemmering zijn voor het starten en landen.

Een openbare weg of spoorweg in de nabijheid van een luchthaven moet worden gezien als een obstakel van 5 respectievelijk 5,5 meter boven die weg of spoorweg.

Een terrein voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik is niet gelegen:

- a. in een gebied waar het uitoefenen van het burgerluchtverkeer tijdelijk of blijvend is verboden op grond van artikel 5.10, eerste lid, van de Wet luchtvaart;
- b. binnen een op grond van artikel 45, tweede lid, onderdeel c, van het Luchtverkeersreglement aangewezen openbaar oefengebied voor nood- of voorzorgslandingen van burgerluchtvaartuigen;
- c. binnen een laagvlieg gebied of onder of binnen een afstand van 3 zeemijlen van een laagvliegroute als bedoeld in de artikelen 4 en 5 van de Regeling VFR-nachtvluchten en minimum vlieghoogten voor militaire luchtvaartuigen, tenzij het gebruik zich beperkt tot vrijdagen na 17.00 uur plaatselijke tijd, zaterdagen, zondagen of nationale feestdagen.

Het gebruik van een luchthaven voldoet aan de volgende eisen:

- a. het innemen van brandstof door een luchtvaartuig vindt plaats met uitgeschakelde motor en met stilstaande propeller of rotorbladen;
- b. de houder van de ontheffing draagt er zorg voor dat het gebruik is afgestemd op de beschikbare landings- en parkeercapaciteit op de luchthaven.
- c. het terrein is verder gelegen dan 50 meter van aaneengesloten woonbebouwing;
- d. het terrein is verder gelegen dan 25 meter van een openbare weg, tenzij deze weg

BRANDWEER

- door de bevoegde autoriteiten is afgezet;
- e. het terrein heeft afmetingen die ten minste gelijk zijn aan de minimale afmetingen als vermeld in het vlieghandboek behorende bij de betreffende helikopter;
  - f. indien met draaiende rotor passagiers in- en uit moeten stappen dan worden deze door daartoe getraind personeel op een veilige wijze naar en van de helikopter geleid.

Een helikopterluchthaven en het gebruik hiervan voldoen, onverminderd het hiervoor bepaalde, aan de volgende eisen:

- a. de luchthaven en het gebruik hiervan voldoen aan de voorschriften en aanbevelingen uit de navolgende onderdelen van deel II (Heliports) van bijlage 14 bij het verdrag:
- b. 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.1.6, 3.1.8, 3.1.13, 3.1.14, 3.1.19, 3.1.20, 3.1.22, 3.1.24 en 5.2.2;
- c. de luchthaven is zodanig gelegen dat in de in- en uitvliegsectoren geen obstakels steken door een denkbeeldig vlak, dat met de korte zijde van de luchthaven als basis, oploopt met een helling van 1:8 (hoogte:afstand) tot een afstand van 245 meter, gemeten vanaf de buitengrens van de safety area welke de final approach and take off area (FATO) omgeeft en divergeert tot een breedte van 7 maal de rotordiameter;
- d. de uitvliegsector ligt in het verlengde van de invliegsector of maakt een hoek van maximaal 30° met de invliegsector.

De brandweer keurt alleen de opstellingsplaats evenals de noodzaak en mogelijkheid van een eventueel repressief optreden.

Door de "rijks luchtvaartinspectie" benodigde toestemmingen moeten zijn verleend. Men dient te allen tijde contact op te nemen met deze instantie.

BRANDWEER

9. Voorschriften kermis

De afstand tussen de attracties onderling dient 3,5 meter te bedragen. Dit geldt niet voor bak en braadopstellingen. Hiervoor zijn de voorschriften bak en braadopstellingen van toepassing.

Tegenover elkaar geplaatste attracties dienen een onderlinge afstand te hebben van minimaal 3,50 meter gemeten tussen de luifels.

De afstand van een (tijdelijke) inrichting tot iedere andere (tijdelijke) inrichting dient minimaal 5 meter te bedragen.

Brandbare, brand bevorderende en bij brand gevaar opleverende stoffen mogen slechts op die plaats(en) worden opgeslagen als aangegeven op de door de brandweer gewaarmerkte tekening(en).

De opstelling van een (nood-) stroomaggregaat dient op een minimale afstand van 5 meter, loodrecht gemeten vanuit het meest uitstekende gedeelte, buiten de attracties en andere (tijdelijke) inrichtingen te geschieden. Ten opzichte van brandgevaarlijke of monumentale bebouwing moet deze afstand 10 meter zijn, loodrecht gemeten vanuit het meest uitstekende gedeelte.

Het opstellen van attracties en kramen is uitsluitend toegestaan conform een vooraf door het bevoegd gezag goedgekeurde tekening.

BRANDWEER

10. Voorschriften braderieën/weekmarkten

Indien het terrein (tijdelijk) is afgesloten moet er duidelijk een (brandweer)ingang zijn aangegeven en het toegangshek moet gemakkelijk door de brandweer, dan wel door een (eventuele) bewaking, zijn te openen.

Brandbare, brand bevorderende en bij brand gevaar opleverende stoffen mogen slechts op die plaats(en) worden opgeslagen als aangegeven op de door de brandweer gewaarmerkte tekening(en).

De afstand tussen de attracties onderling dient 3,5 meter te bedragen.

Tegenover elkaar geplaatste attracties en kramen dienen een onderlinge afstand te hebben van minimaal 3,50 meter, gemeten tussen de luifels.

Het uitstellen van goederen binnen de voorgenoemde 3,50 meter is verboden.

Het aanbrengen van borden, vlaggen e.d. aan de luifels binnen de 3,50 meter is verboden.

Het plaatsen van kledingrekken e.d. al dan niet verrijdbaar binnen de bovengenoemde maat is verboden.

Clusters mogen uit maximaal 10 kramen (standplaatsen) bestaan.

De afstand van een (tijdelijke) inrichting tot iedere andere (tijdelijke) inrichting dient minimaal 5 meter te bedragen, loodrecht gemeten vanuit het meest uitstekende gedeelte.

De opstelling van een (nood-) stroomaggregaat dient op minimale afstand van 5 meter, loodrecht gemeten vanuit het meest uitstekende gedeelte, buiten de attracties en andere (tijdelijke) inrichtingen te geschieden. Ten opzichte van brandgevaarlijke of monumentale bebouwing moet deze afstand 10 meter zijn, loodrecht gemeten vanuit het meest uitstekende gedeelte.

Het opstellen van attracties en kramen is uitsluitend toegestaan conform een vooraf door het bevoegd gezag goedgekeurde tekening.

BRANDWEER

11. Voorschriften tenten

Indien het terrein (tijdelijk) is afgesloten moet er duidelijk een (brandweer)ingang zijn aangegeven en het toegangshek moet gemakkelijk door de brandweer, dan wel door een (eventuele) bewaking, zijn te openen.

Overkappingen en/of tenten kleiner dan of gelijk aan 25m²

Overkappingen en/of tenten kleiner dan of gelijk aan 25m² mogen zonder brandveiligheidscertificaat worden geplaatst, mits deze minimaal 2,5 meter, loodrecht gemeten vanuit de meest uitstekende delen, van andere tijdelijke en vaste objecten zijn verwijderd.

Indien er meerdere overkappingen en/of tenten worden geplaatst dan dient de onderlinge afstand tussen de overkappingen en/of tenten, loodrecht gemeten vanuit de meest uitstekende delen, minimaal 5 meter te bedragen. Datzelfde geldt voor combinaties van overkappingen en tenten. De totale oppervlakte aan overkappingen of tenten zonder brandveiligheidscertificaat mag niet meer bedragen dan 100m².

Het tegen elkaar aanzetten van overkappingen en/of tenten zonder brandveiligheidscertificaat, waardoor een aaneengesloten oppervlakte van meer dan 25m² ontstaat, is niet toegestaan.

Overkappingen en/of tenten groter dan 25m² of totaal oppervlakte meer dan 100m²:

Tentdoek/zeildoek moet bestaan uit materiaal waarvan de bijdrage tot brandvoortplanting overeenkomt als aangegeven in de NEN 8020-41.

Norm	Klasse	Herkomst	Druppelvorming
NEN 6065	2	Nederland	Geen eisen
NEN-EN 13501-1	B	Europa	3 klassen: d0, d1, d2
DIN 1402-1	B1	Duitsland	Moet vermeld worden in rapport (brennendes Abtropfen)
NF P92-503	M2	Frankrijk	Moet vermeld worden in rapport

Indien het zeildoek niet voldoet aan de geëiste brandklasse of indien niet kan worden aangetoond dat het zeildoek voldoet aan de geëiste brandklasse (zie art. 2.3) dan wordt automatisch aangenomen dat het zeildoek slechts voldoet aan brandklasse 4.

In tenten gebruikte vloeren en trappen moeten bestaan uit materiaal in klasse T3 volgens NEN 1775.

Op verzoek van de toezichthouder dient een rapport overgelegd te worden waaruit blijkt dat de bedoelde materialen voldoen aan de geëiste brandklasse.

De loopafstand in een tent naar de dichtstbijzijnde uitgang mag maximaal 30 meter bedragen.

De afstand tussen een overkapping of tent en een ander bouwwerk moet tenminste 5 meter bedragen of er moet tussen de overkapping of tent en het bouwwerk een wbdbo van tenminste 30 minuten aanwezig zijn. Bij risicovolle objecten moet de afstand tenminste 10 meter zijn of een wbdbo bezitten van tenminste 60 minuten. Als de

BRANDWEER

gezamenlijke oppervlakte van een overkapping of tent en een ander bouwwerk minder dan 1000 m² bedraagt, mag een overkapping of tent tegen dat bouwwerk worden geplaatst, mits dit geen afbreuk doet aan de vluchtmogelijkheden en de erfgrans niet wordt overschreden.

De tuien van de overkapping of tent moeten zodanig zijn aangebracht dat ze de vluchtwegen en uitgangen op geen enkele wijze belemmeren.

De opstelling van een (nood-) stroomaggregaat dient op minimale afstand van 5 meter buiten de attracties en andere (tijdelijke) inrichtingen te geschieden. Ten opzichte van brandgevaarlijke of monumentale bebouwing moet deze afstand 10 meter zijn.

Het is verboden een verlichtingsinstallatie of een verlichtingstoestel op zodanige wijze te gebruiken dat het gebruik, door de wijze waarop de installatie of het toestel is opgesteld of aangebracht, gevaar oplevert voor het ontstaan van brand.

Indien een ruimte de mogelijkheid met zich meebrengt deze tijdens de aanwezigheid van personen te verduisteren, moet, indien er meer dan vijftig personen gelijktijdig in die ruimte verblijven, elektrische verlichting van zodanige sterkte aanwezig zijn dat een redelijke oriëntering mogelijk is.

Alle voorzieningen ten behoeve van het elektra moeten tenminste voldoen aan het gestelde in het normblad NEN 1010 (*Veiligheidsbepalingen voor laagspanningsinstallaties*).

De over de grond liggende kabels dienen op een dusdanige wijze te zijn vastgelegd of beschermd dat struikelen en/of vallen wordt voorkomen.

Kabels die bovengronds via palen e.d. naar de tijdelijke inrichting voeren moeten bij het kruisen van een toegangspad tot de tent of vluchtweg op een minimale hoogte van 2,50 meter. boven het pad worden aangebracht;

Een verplaatsbare leiding (verlengsnoer) van de wagen naar het aansluitpunt moet tenminste 3 aderig zijn, een nominale kerndoorsnede van 2½ mm hebben en zijn beschermd door middel van een neopreen om manteling. De lengte van deze leiding mag ten hoogste 20 meter bedragen en geen beschadigingen of gebreken vertonen.

Het gebruik van andere verlichting dan elektrische verlichting is verboden.

Naast bovengenoemde voorschriften moet de elektrische installatie nabij verwarmings- en/of gasinstallaties

- op plaatsen waar gevaar voor ontploffing kan heersen voldoen aan de norm NEN 3125 (elektrisch materieel voor plaatsen waar ontploffingsgevaar kan heersen) en NEN 3410 (veiligheidsbepalingen voor hoog- en laagspanningsinstallaties in ruimten met gasontploffingsgevaar).
- zijn voorzien van een groepszekering en een aardlekschakelaar met een nominale aanspreekstroom van ten hoogste 30mA.

Bij aanwezigheid van personen in het bouwwerk wordt een deur in een vluchtroute

BRANDWEER

uitsluitend zodanig gesloten dat de deur ten behoeve van deze personen ogenblikkelijk van binnenuit over de minimaal vereiste breedte kan worden geopend zonder dat hiertoe gebruik moet worden gemaakt van een sleutel of een ander los voorwerp.

Een deur die in een vluchtroute ligt van een ruimte waarin meer dan 100 personen verblijven en een deur in een doorgang of uitgang bestemd voor ontluchting van meer dan 100 personen wordt niet anders gesloten dan door middel van:

- een sluiting, waarbij de deur opengaat door een lichte druk tegen de deur, gezien in de vluchtrichting;
- een sluiting waarvan de bedieningsinrichting bestaat uit een op de deur aangebrachte stang op minimaal één meter boven de vloer en over de volle breedte van de deur, waarbij de deur opengaat door een lichte druk tegen deze stang, gezien in de vluchtrichting (panieksluiting conform de NEN-EN 13782).

De vluchtrouteaanduiding die bij of krachtens enig wettelijk voorschrift is vereist moet altijd goed zichtbaar zijn.

Als een tijdelijke inrichting in de avonduren wordt gebruikt moet in het publiekstoeganke-lijke gedeelte een nood- en transparantverlichting aanwezig zijn. De installatie moet voldoen aan de NEN-EN 1838 en de NEN 6088 (pictogrammen).

Transparantverlichting moet gedurende de aanwezigheid van personen continu branden en moet zodanig zijn aangebracht dat ze te allen tijde voor een ieder zichtbaar is.

In de inrichting moeten voldoende kleine blusmiddelen aanwezig zijn. Uitgangspunt hierbij is dat per 200m² gebruiksoppervlakte één brandblusser aanwezig is met een blusequivalent van 6kg bluspoeder of 6 liter sproeischuim, geschikt voor het blussen van brandklassen A, B en C volgens de NEN EN 2.

Een blusmiddel moet voor iedereen duidelijk zichtbaar, gemakkelijk bereikbaar en voor direct gebruik gereed zijn aangebracht conform de NEN 4001.

Een klein blusmiddel moet zijn verzegeld en voorzien van een geldig Rijkskeurmerk met rangnummer en moet overeenkomstig de norm NEN 2559 (uitgave 2004) 1x per 2 jaar worden onderhouden en gekeurd. Een blustoestel moet zijn voorzien van een label of sticker waarop de laatste controledatum is aangegeven.

Gedurende de tijd dat personen in het bouwwerk aanwezig zijn moet ook een voor de naleving van de eisen verantwoordelijk persoon aanwezig zijn.

Voor de ingebruikname moet door het college van B&W van de betreffende gemeente een gebruiksvergunning conform artikel 2.1.1 van de brandbeveiligingsverordening zijn afgegeven.

BRANDWEER

12. Specifieke voorschriften beurzen/sporthallen

Het is verboden voorwerpen of stoffen in de inrichting of in de omgeving daarvan op te slaan of neer te zetten als daardoor het gebruik van telefoons, blusmiddelen, vluchtwegen en nood- en uitgangen bemoeilijkt wordt.

Bij aanwezigheid van personen in het bouwwerk wordt een deur in een vluchtroute uitsluitend zodanig gesloten dat de deur ten behoeve van deze personen ogenblikkelijk van binnenuit over de minimaal vereiste breedte kan worden geopend zonder dat hiertoe gebruik moet worden gemaakt van een sleutel of een ander los voorwerp.

Deuren en luiken die een brandwerende en/of rookwerende functie hebben worden niet langer in geopende stand gehouden dan voor het verkeer van personen of het vervoer van goederen noodzakelijk is, tenzij de deuren respectievelijk luiken door middel van automatische inrichtingen loslaten zodra een toestand intreedt waarin ze als brand- en/of rookwering moeten dienen.

Een deur die in een vluchtroute ligt van een ruimte waarin meer dan 100 personen verblijven en een deur in een doorgang of uitgang bestemd voor de ontvluchting van meer dan 100 personen wordt niet anders gesloten dan door middel van:

- een sluiting, waarbij de deur opengaat door een lichte druk tegen de deur, gezien in de vluchtrichting;
- een sluiting waarvan de bedieningsinrichting bestaat uit een op de deur aangebrachte stang op minimaal één meter boven de vloer en over de volle breedte van de deur, waarbij de deur opengaat door een lichte druk tegen deze stang, gezien in de vluchtrichting (panieksluiting conform de NEN-EN 13782).

De vluchtrouteaanduiding die bij of krachtens enig wettelijk voorschrift is vereist moet altijd goed zichtbaar zijn.

Als een tijdelijke inrichting in de avonduren wordt gebruikt moet in het publiekstoegankelijke gedeelte een nood- en transparantverlichting aanwezig zijn. De installatie moet voldoen aan de NEN-EN 1838 en de NEN 6088 (pictogrammen).

Transparantverlichting moet gedurende de aanwezigheid van personen continu branden en moet zodanig zijn aangebracht dat ze te allen tijde voor een ieder zichtbaar is.

De over de grond liggende kabels dienen op een dusdanige wijze te zijn vastgelegd of beschermd dat struikelen en/of vallen wordt voorkomen.

Als de inrichting bestaat uit meerdere ruimten, waardoor het geheel niet meer beroepbaar is, moet een ontruimingsinstallatie met luid alarm aanwezig zijn.

Gedurende de tijd dat personen in het bouwwerk aanwezig zijn moet ook een voor de naleving van de eisen verantwoordelijk persoon aanwezig zijn.

In verband met de brandveiligheid kan de brandweer bepalen dat tijdens bijzondere festiviteiten een wachtdienst wordt ingesteld. Deze bewaking dient te geschieden door gediplomeerd en ter zake geïnstrueerd personeel.

BRANDWEER

13. Voorschriften grootschalige evenementen in gebouwen

Voor elke situatie waarbij het voornemen is grotere hoeveelheden personen in gebouwen toe laten dan in de gebruiksvergunning is aangegeven, (door b.v. meer dan 135 personen per meter toe te staan) is het noodzakelijk een evenementenvergunning af te geven. Om te kunnen beoordelen of de situatie voldoet aan eisen ten aanzien van brandveiligheid zullen er voor elke situatie afzonderlijk gegevens moeten worden aangeleverd.

Deze gegevens bestaan uit:

- Een duidelijke plattegrondtekening, inclusief de omgeving rond het gebouw.
- Een inventarisatie formulier voor een tijdelijke vergunning.
- Toegepaste gelijkwaardige oplossing van brandveiligheid.
- Hoe is de aansluiting van de vluchtwegen naar het aansluitende terrein.
- Zijn er samenvallende vluchtwegen.
- Wat is de maximale loopafstand die op het aansluitende terrein uitkomt.
- Wijze van verlichting tijdens het evenement.
- Plafondhoogte van de ruimten.
- Inrichting en indeling van de ruimten.
- Brandklasse van de inrichting/inventaris.
- Aanwezige installaties (brandveiligheid en omroepinstallatie).
- Hoe is de interne organisatie geregeld.
- Eventuele toegepaste speciale effecten.
- Validiteit van de bezoekers.
- Wordt er alcohol geschonken.

De brandveiligheidsbeoordeling als advies om de vergunning te verlenen ligt bij de brandweer en kan uitsluitend geschieden wanneer de gegevens in 2-voud tijdig, doch uiterlijk 10 werkdagen voor het evenement, bij de brandweer worden ingediend.